

CYNLLUN DATBLYGU LLEOL NEWYDD BRO MORGANNWG 2021-2036

STRATEGAETH TAI POBL HŶN BRO MORGANNWG 2022-2036

*Creu Cartrefi a Chymdogaethau ar gyfer
Hwyrach Mewn Bywyd*

Ionawr 2023

PAPUR CEFNDIROL - PB22

Rhagair

Rwy'n falch iawn o gyflwyno'r Strategaeth Tai Pobl Hŷn ar gyfer Bro Morgannwg. Mae nifer cynyddol o bobl hŷn ar draws Bro Morgannwg ac mae llawer o bobl hŷn yn wynebu heriau cynyddol wrth iddynt fynd yn hŷn. Mae ystadegau'n dweud wrthym fod pobl hŷn yn fwy tebygol o brofi dirywiad yn eu symudedd, yn fwy tebygol o gael eu heffeithio gan nam ar y synhwyrau, clefydau cronig, a bregusrwydd, sy'n golygu bod angen cymorth mewn amrywiaeth o ffurfiau. Mae hyn yn amrywio o fân addasiadau i allu parhau i fyw'n gyfforddus yn eu cartref eu hunain, i fod angen symud i lety mwy arbenigol.

Mae tai anaddas yn cael effaith sylweddol ar iechyd corfforol a meddyliol pobl hŷn. Mae'n effeithio ar annibyniaeth bersonol, lles a hapusrwydd. Mae person hŷn sy'n byw mewn eiddo gyda llawer o risiau heb ystafell ymolchi hygyrch yn fwy tebygol o gwmpo neu gael ei gyfyngu i fyw mewn un rhan o'i gartref. Gall pobl hŷn sy'n byw i ffwrdd o deulu a ffrindiau neu heb fynediad at rwydweithiau cymorth neu weithgareddau cymdeithasol brofi allgáu cymdeithasol ac unigedd.

Felly, mae'n bwysig sicrhau bod gan bobl hŷn gartrefi addas i fyw ynddynt, i sicrhau a chynnal eu hannibyniaeth, lleihau anghydraddoldebau iechyd a bod gan bobl hŷn fynediad at wasanaethau gofal sy'n ddigon hyblyg i fodloni'r gwahanol ddewisiadau y bydd pobl hŷn yn eu gwneud yn gynyddol.

Mae'r Strategaeth hon a'r argymhellion arfaethedig wedi'u cynllunio i ymateb i anghenion y boblogaeth oedolion hŷn nawr ac yn y dyfodol. Mae'r Strategaeth hefyd yn cefnogi nodau Cynllun Corfforaethol y Cyngor a sawl dogfen strategol bwysig arall, gan gynnwys y Strategaeth Dai Leol, y Strategaeth Gomisiynu ar gyfer Gwasanaethau Pobl Hŷn, a'r Cynllun Comisiynu Grant Cymorth Tai.

Rwy'n gobeithio y byddwch yn cefnogi'r Strategaeth hon drwy gydweithio i ddarparu amrywiaeth o opsiynau tai fforddiadwy a deniadol o ansawdd i alluogi pobl hŷn i fyw'n annibynnol ar draws Bro Morgannwg.

Y Cynghorydd Margaret Wilkinson

Aelod Cabinet dros Dai a Chynnwys Tenantiaid

Crynodeb Gweithredol

Mae'r Strategaeth Tai hon ar gyfer Pobl Hyn yn amlinellu sut bydd y Cyngor a'i bartneriaid yn galluogi ac yn darparu tai a gwasanaethau cysylltiedig i bobl hyn sy'n diwallu amrywiaeth o anghenion a dyheadau, a sut gall y ddarpariaeth hon helpu i gyflawni blaenoriaethau iechyd a gofal cymdeithasol ehangach.

Ein gweledigaeth yw sicrhau'r ansawdd bywyd gorau ar gyfer pobl hyn sy'n byw yn y Fro a galluogi pobl hyn i fyw mor annibynnol ag sy'n bosib yn ddiweddarach yn eu bywyd. Golyga hyn ddarparu amrywiaeth o lety sy'n galluogi pobl hyn i fyw bywydau boddhaus a mwynhau iechyd da mewn cartrefi deniadol sy'n diwallu eu hanghenion ac yn caniatáu iddynt gadw eu hannibyniaeth wrth iddyn nhw heneiddio.

I wireddu'r weledigaeth hon, bydd y Cyngor yn:

- Adolygu ei wasanaethau tai gwarchod, gan gynnwys ymgynghori â phreswylwyr, i sicrhau bod darpariaeth y cyngor o wasanaethau tai i bobl hyn yn adlewyrchu safonau cyfoes a fydd yn ddeniadol i drigolion presennol ac yn y dyfodol. Bydd y cyngor yn annog landlordiaid cymdeithasol cofrestredig lleol i adolygu eu gwasanaethau tai gwarchod.
- Galluogi datblygu tai cyfoes newydd sy'n addas i bobl hyn a mwy o dai gofal ychwanegol ym mhob un o'r tair ardal yn y Fro.
- Mynd ati i ddatblygu pentref ymddeol/pentref gofal ym Mhenarth.
- Defnyddio polisi cynllunio i annog darparwyr tai preifat a chymdeithasol i ddatblygu amrywiaeth o dai prif ffrwd sy'n addas ac yn ddeniadol i bobl hyn.
- Gweithio gyda Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig ac adeiladwyr tai preifat i ddatblygu cyflenwad o gartrefi newydd wedi'u haddasu, hygyrch ac wedi'u hadeiladu'n bwrpasol a all ddiwallu anghenion pobl hyn, gan gynnwys ystod o opsiynau deiliadaeth.
- Ystyried sut i ehangu gwasanaethau gwybodaeth a chynghori dewisiadau tai wedi'u hanelu at bobl hyn.
- Ystyried sut y gall gynyddu nifer y bobl hyn y gellir eu cefnogi i wneud addasiadau i'w cartrefi presennol i helpu i gynnal eu hannibyniaeth.
- Gyda'i bartneriaid Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig ystyried opsiynau ar gyfer datblygu tai dan arweiniad y gymuned wedi'u hanelu at bobl hyn.
- Manteisio ar y cyfle newid digidol 2025 i wella'r ystod o opsiynau teleofal sydd ar gael i bobl hyn, y tu mewn a'r tu allan i'w cartref trwy ddefnyddio ystod ehangach o offer digidol.
- Gwneud defnydd pellach o dechnoleg ddigidol gynorthwyol i ddarparu cymorth i alluogi pobl i aros yn annibynnol yn eu cartrefi

- Ceisio datblygu rôl tai wrth gefnogi rhyddhau cleifion o'r ysbyty lle bo'r lleoliad yn briodol. Fel rhan o'r dull hwn bydd y Cyngor gyda'i bartneriaid GIG yn adolygu'r defnydd o'r unedau cam i lawr presennol yn y cynllun tai gwarchod yn y Bont-faen.
- Gyda'i bartneriaid yn y GIG ystyriwch y cyfle i gydleoli staff iechyd a gofal cymdeithasol ar gyfer cynlluniau tai ar gyfer pobl hŷn ar hyn o bryd ac yn y dyfodol.
- Cefnogi a datblygu gwasanaethau rhagnodi cymdeithasol pellach, a fydd yn cefnogi pobl hŷn sy'n byw mewn tai prif ffrwd a thai arbenigol.

Cyngor Bro Morgannwg
Adfywio a Chynllunio
Swyddfa'r Doc
Dociau'r Barri
Y Barri CF63 4RT

LDP@valeofglamorgan.gov.uk
www.bromorgannwg.gov.uk

